

بله، خوب است الزام شود که درخواست‌کنندگان تجمع از قبل اطلاع دهند که اعتراضشان درباره چه موضوعی و چه کسی یا چه گروه و نهادی است تا مسئولان ذی‌ربط خبردار شوند، سخن معترضان را بشنوند و موظف شوند که پاسخ رسمی بدهند. این بستر باید به دور از التهاب و خشونت فراهم شود. حفظ انتظارات درونی و بیرونی تجمع اهمیت دارد تا مسئولان بتوانند در تجمع حاضر شوند، سخنان اعتراضی را بشنوند و موظف شوند که پاسخ مطالبات معترضان را بدهند. مثلاً اعلام کنند که در خصوص این مطالبات، پاسخ این است و این بخش از مطالبات از دستمان برمی‌آید و انجام می‌دهیم، اما رسیدگی به بخش دیگری از مطالبات از عهده خارج است و باید مسیر دیگری دنبال شود؛ مثلاً برعهده قانون‌گذار است و پیشنهاد می‌کنیم که از طریق مجلس پیگیری شود.

چنین مسیری می‌تواند وضعیت حکمرانی ما را بهبود بخشد و جمهوریت نظام را به پیش ببرد. از سوی دیگر، می‌توان از معترضان خواست که مطالباتشان را شفاف کنند و از اعتراض‌های مبهم و کور عبور کرد. به نظر می‌رسد چنین رویه‌ای می‌تواند کمی تعامل میان معترضان و مسئولان را ارتقا دهد.

به نظرم این مطلب در لایحه دولت و طرح مجلس شورای اسلامی، درج نشده و می‌توان آن را بررسی کرد و به لایحه دولت اضافه نمود. دستگاہی را که علیه آن تجمع شده است ملزم و موظف کنیم که صدای مردم را بشنود و موضع خودش را اعلام کند. کارهایی را که از دست خودش برمی‌آید بگوید و کارهایی را که از دست برنمی‌آید اعلام و مسیری برای پیگیری آن‌ها پیشنهاد کند.

لااقل می‌گوید خطابش به من نیست و با نهاد دیگری است.

بله، بگوید به این دلایل از عهده من خارج است و باید از کدام طریق قانونی پیگیری شود.

آیا می‌توان امیدوار بود که در دولت سیزدهم، که گفتمان «عدالت و جمهوریت» را در دستور کار قرار داده، ماجرای استیفای حق اعتراض و اجرای اصل ۲۷ قانون اساسی یک قدم به جلو برود؟ شما چنین برنامه و اراده‌ای را می‌بینید؟

اراده آقای رئیس‌جمهور صددرصد بر این قرار گرفته است. بارها هم اعلام کرده است. ویژگی بارز آقای رئیس‌جمهور صداقت ایشان است، هرچه می‌گوید، همان است. در این مدتی که با او کار کرده‌ام، دیده‌ام در مسائل مربوط به حقوق مردم حرفی که بیرون از دولت می‌زند با حرفی که درون دولت می‌زند و حرفی که در جلسه خصوصی می‌زند، یکی است؛ یعنی کاملاً دلسوزانه و صادقانه؛ بنابراین رئیس‌جمهور اعتقاد دارد که اعتراضات باید حتماً به رسمیت شناخته شود. اعتراضات و تجمعات باید در کشور نهادینه شود و مسئولان هم به آن توجه کنند. ما در معاونت حقوقی و وزارت کشور هم این مسیر را دنبال می‌کنیم. مجلس هم چنین نظری دارد. ان‌شاءالله در این دولت حتماً کاری بکنیم که تجمعات و اعتراضات قانونی نهادینه و تسهیل شود و آن را به عنوان یک فرصت تلقی کنیم، نه تهدید. فرصتی باشد برای پیشرفت و رفع اشکالاتی که در کشور به صورت طبیعی وجود دارد. فرصتی باشد برای پیگیری نظرات مردم و بالا رفتن تحمل مسئولان و اصلاح امور کشور. ما در دولت به این موارد اعتقاد داریم. ان‌شاءالله از ظرفیت مجلس شورای اسلامی هم استفاده کنیم تا این خواسته زودتر به نتیجه برسد. ▶